

De weg naar het 'leren van de toekomst'

Binnen ons leersysteem worden momenteel heel wat opportuniteiten gemist. Duaal leren, de digitalisering en een faciliterende overheid binnen een ecosysteem kunnen hier een antwoord op bieden. Gesprek met Vickie Dekocker en Bruno Tindemans van Syntra Vlaanderen. **Tekst:** Joris Hendrickx

Wat zijn de belangrijkste pijnpunten binnen ons leersysteem?

"De duurtijd van driejarige bacheloropleidingen wordt door studenten met gemak twee jaar verlengd, de PISA-resultaten zijn in dalende lijn, de auditoria aan onze universiteiten zitten overvol, er zijn onvoldoende leerkrachten voor het onderwijs, enz. Op verschillende uitdagingen in het onderwijs is het antwoord steevast 'nood aan meer middelen'. Nooit is innovatie een optie, hoewel de mogelijkheden voor de hand liggen. Het is dus hoog tijd om verschillende partijen met elkaar in contact te brengen, vernieuwing te introduceren en te bestendigen, en de overheid een nieuwe rol te laten aannemen."

” De overheid moet denken vanuit een ecosysteem waarin verschillende partijen een wisselende bijdrage leveren en elkaar versterken, en waarbij haar kerntaak ligt in het coördineren van een dergelijk ecosysteem.

Kan duaal leren een deel van de oplossing zijn?

"De school of de opleidingsinstelling is niet langer dé unieke opleidingsplaats waar competenties kunnen worden aangeleerd. Enerzijds is er een lerarentekort, anderzijds staan heel wat bedrijven te springen om een actieve rol op te nemen in een systeem van duaal leren en dus een deel van de competenties zelf aan te leren op de werkplek. Ondernemingen willen mee hun schouders zetten om jongeren op te leiden. Voor (hoge)scholen zou het dan weer een fantastische oplossing zijn om zo voor een stuk een antwoord te bieden op dat lerarentekort. De doorstart van duaal leren in het secundair onderwijs en de interesse vanuit het hoger onderwijs zijn alvast een bewijs van het potentieel. Toch gebeurt het nog maar in zeer beperkte mate."

Welke meerwaarde kan de digitalisering bieden?

"Traditioneel cursusmateriaal staat niet langer centraal. Iedereen klaagt dat de schoolfacturen te hoog zijn. Wel, die hoge prijs komt grotendeels van boeken en cursusmateriaal. Het is fout om te denken dat de oplossing voor dat probleem ligt in een maximumfactuur of een verhoging van de middelen voor het onderwijs. Anders leren via de beste online cursussen ter wereld of via virtual reality of augmented reality komt nagenoeg niet aan bod, hoewel ze een geweldig instrument zijn om leren toegankelijk te maken voor iedereen. Via digitalisering en online platformen zou cursusmateriaal gratis ter beschikking kunnen worden gesteld. Die opportuniteit wordt nog steeds niet gegrepen."

Vorig jaar organiseerde Syntra Vlaanderen voor het eerst de wedstrijd 'IdeaalDuaal'. Wat was het doel en wat leerden jullie daaruit?

"Het doel daarvan was om aan het veld ideeën te vragen over hoe duaal leren optimaal kan worden ingericht in de hedendaagse digitale wereld. Op drie weken tijd ontvingen we maar liefst 134 ideeën. Het viel op dat dezelfde ideeën vaak terugkwamen bij verschillende partijen (bijvoorbeeld mentors, bedrijven, leerlingen, scholen,...). We leerden daarnaast dat partijen zoals IMEC, Microsoft en Adecco, maar ook kleine partijen, perfect een antwoord kunnen bieden op bepaalde noden die er in het veld zijn."

"Daaruit kunnen we concluderen dat het enorm belangrijk is om die diverse partijen samen te brengen, inclusief de partij (bijvoorbeeld een private partner) die het ook daadwerkelijk kan uitvoeren. Er is momenteel echter niemand die de verantwoordelijkheid opneemt om die partners samen te brengen. Hierdoor missen we heel wat kansen."

Welke rol moet de overheid daarbij opnemen?

"Er schuilt heel wat potentieel in een samenwerking tussen het bedrijfsleven, de overheid, start-ups en andere partijen. Dat vraagt om een andere manier van denken en een andere rol die de overheid opneemt. Ze moet daarbij namelijk denken vanuit een ecosysteem waarin verschillende partijen een wisselende bijdrage leveren en elkaar versterken, en

waarbij haar kerntaak ligt in het coördineren van een dergelijk ecosysteem zoals bij de wedstrijd 'IdeaalDuaal'. Opleidingsverstrekkers, bedrijven, de overheid, start-ups en kenniscentra leven nu eenmaal niet in afzonderlijke werelden. Dankzij een netwerk van onderling afhankelijke partners kunnen nieuwe manieren van leren ontstaan. In zo'n ecosysteem-denken worden het opbouwen en versterken van de onderlinge relaties tussen de spelers de belangrijkste elementen om voortdurend te blijven vernieuwen."

” Door slechts 2% van het totale onderwijsbudget van 13 miljard in te zetten op vernieuwingstrajecten en partnerschappen, kunnen we het leren van de toekomst al vormgeven.

Hoe zien jullie dat concreet?

"In plaats van in Brussel allerlei zaken zelf te ontwikkelen, en die dan op te dringen aan het veld, zou de overheid een faciliterende rol moeten opnemen waarbij ze partijen samenbrengt. Ze moet met andere woorden niet langer regisseur of ontwikkelaar zijn, maar een facilitator van een ecosysteem. Afhankelijk van bepaalde noden kan zij dan relevante partijen met elkaar in contact brengen. Hiervoor is zelfs helemaal geen extra budget nodig. Door slechts 2% van het totale onderwijsbudget van 13 miljard in te zetten op dergelijke vernieuwingstrajecten en partnerschappen, kunnen we het leren van de toekomst al vormgeven." ■

IN SAMENWERKING MET

AGENTSCHAP VOOR ONDERNEMERSVORMING SYNTRA VLAANDEREN

Vlaanderen is werk

syntra.be/nl

Bruno Tindemans, gedelegeerd bestuurder Syntra Vlaanderen

Vickie Dekocker, verantwoordelijke innovatie en secretaris Vlaams partnerschap duaal leren Syntra Vlaanderen

In de praktijk

“Levenslang leren is cruciaal geworden”

Via inter- en cross-sectorale samenwerking kunnen duurzame oplossingen worden uitgewerkt die voor alle stakeholders binnen het domein van onderwijs en leren een meerwaarde bieden. Meer uitleg door Tim Rootsart en Sven De Cleyn, respectievelijk Venture Acceleration Manager en Program Manager bij imec.istart.

Tekst: Joris Hendrickx

Rootsaert: “imec.istart is een intens acceleratieprogramma dat intussen al 170 starters in allerlei facetten helpt bij hun groei en vermarkting. Om toe te treden, moeten starters een selectieprocedure doorlopen, want het unieke aan het programma is dat we ook echt in hen investeren. We beschikken over heel wat instrumenten waarmee we starters matuurder kunnen maken en hun project op het niveau kunnen brengen waar het aanspraak maakt op vervolgingsinvesteringen. Naast het generalistische programma hebben we binnen enkele specifieke domeinen een verticale werking opgezet. Een daarvan is het domein ‘education & learning’, waar we partners uit de sector samenbrengen en extra coaching geven. Syntra Vlaanderen is daarbij een van onze vaste partners.”

“Nieuwe leertechnologieën hebben niet enkel een impact in de schoolse context, maar ook in bedrijfsomgevingen.

De Cleyn: “We gaan trouwens breder dan de klassieke onderwijssector. Levenslang leren is vandaag cruciaal geworden. Nieuwe leertechnologieën hebben dus niet enkel een impact in de schoolse context, maar ook in bedrijfsomgevingen.”

Meer dan innovatieve technologie

Rootsaert: “Technologie is een enabler. Technologische innovatie mag op zich dus niet het vertrekpunt zijn. Men kan best bottom-up problemen binnen het onderwijs capteren, om daar dan vervolgens cross-sectoraal oplossingen voor te ontwikkelen. Studenten, docenten, starters en indien mogelijk ook grote bedrijven moeten betrokken worden.”

De Cleyn: “Het hoeven ook niet altijd revolutionaire technologieën te zijn. Vaak kom je door bestaande technologieblokken te combineren tot heel vernieuwende oplossingen die voor verschillende stakeholders in het ecosysteem interessant zijn.” ■